

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

Folketingets Sundhedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 9132 5685
PEHJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 23/02796-5

25. MARTS 2024

SUPPLERENDE BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAG NR. L 128 OM ÆNDRING AF PSYKIATRILOVEN

Institut for Menneskerettigheder har den 3. januar 2024 afgivet hørings svar til dette lovforslag. Instituttet er efterfølgende blevet gjort opmærksomt på et forhold, som vi ved en beklagelig fejl overså, da vi havde lovforslaget i høring.

Lovforslagets § 1, nr. 15, vil indføre hjemmel til, at patienters krav om erstatning behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, uanset om der for retten er tvist om lovligheden af den pågældende frihedsberøvelse eller tvangsfiksering. At kravene behandles efter kapitel 43 a, betyder blandt andet, at patienten automatisk får beskikket en advokat til at hjælpe sig med at føre sagen.

Instituttet anser dette forslag for positivt, da det vil lette adgangen til erstatning i sager, hvor Det Psykiatriske Patientklagenævn har fastslået, og parterne er enige om, at patienten er blevet udsat for en ulovlig frihedsberøvelse eller tvangsfiksering.

Problemet er, at lovforslaget kun vil omfatte de sager, hvor patienten har fået medhold i sin klage til Det Psykiatriske Patientklagenævn efter lovens ikrafttræden den 1. juni 2024. Der verserer derfor et antal sager i retssystemet, som formentlig vil blive afvist, fordi de er anlagt efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

Lovforslagets § 1, nr. 15, bør efter instituttets opfattelse også få virkning for de sager, hvor patienten har fået medhold i sin klage til nævnet før lovens ikrafttræden. Dette er der tre grunde til:

For det første er der tale om sager, hvor det er hævet over enhver tvivl, at patienten er blevet udsat for ulovlig frihedsberøvelse eller fiksering, idet Patientklagenævnet har fastslået det, og parterne er enige om det.

For det andet er der tale om en udsat gruppe patienter, som – hvis deres sager afvises – henvises til i stedet at anlægge civile retssager. Det vil de formentlig ofte ikke have ressourcerne til, da de så selv skal finde en advokat, søge fri proces mv. De risikerer dermed reelt at blive afskåret fra den erstatning, de har krav på.

For det tredje er der ikke tale om at anerkende nye krav eller krav, der ellers ville være forældede eller lignende. Det handler alene om, hvilke regler kravene behandles efter, og at sikre, at patienterne har en reel adgang til erstatning for ulovlige frihedsberøvelser og tvangsfikseringer.

Instituttet anbefaler derfor:

- At lovforslaget ændres, så forslaget § 1, nr. 15, også får virkning for patienter, der har fået medhold i deres klage til Det Psykiatriske Patientklagenævn før lovens ikrafttræden.

Dette brev er sendt i kopi til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Med venlig hilsen

Peter Kristian Hjaltason

SPECIALKONSULENT